

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. birželio 3 d. Nr. 21RE2-243 (AG2-173/13-2026)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės, Lauros Bernikienės, Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (duomenys neskelbtini) atstovams X. Y., Z. Y., D. Y. ir E. Y.,

atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovei A. Y., C. Y., F. Y., H. Y.,

2026 m. birželio 1 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2026 m. kovo 31 d. sprendimo „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2026 m. gegužės 6 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – ir UAB) (duomenys neskelbtini) skundas, kuriuo ji prašo:

1) panaikinti viešosios įstaigos (toliau – ir VšĮ) Inovacijų agentūros (toliau – ir IA) 2026 m. kovo 31 d. sprendimą atmesti projekto įgyvendinimo planą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sprendimas) dalyje dėl prioritetinio projektų atrankos kriterijaus Nr. 5 „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“ vertinimo;

2) įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą terminą iš naujo įvertinti pareiškėjos projekto atitiktį prioritetiniam projektų atrankos kriterijui Nr. 5, tinkamai įvertinant, kad projekto metu planuojama diegti perdirbto išplėsto polistireno (toliau – ir rEPS) granulių gamybos technologija priskirtina Europos strateginių technologijų platformos (toliau – ir STEP) 5.1.4.3 „Žiedinės ekonomikos technologijos“ sričiai;

3) įpareigoti atsakovę priimti naują, teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, atsižvelgiant į pakartotinio vertinimo rezultatus.

Skunde pareiškėja nurodo, jog atsakovė pranešime nurodė, kad projektas surinko 33 balus iš 100 galimų ir nesurinko minimalios 55 balų sumos. Pagal vertinimo aspektus ir paaiškinimus, projektui pagal STEP kriterijų buvo skirta 0 balų, nes atsakovė nusprendė, kad planuojama rEPS granulių gamybos technologija nepatenka į STEP 5.1.4.3 „Žiedinės ekonomikos technologijos“ sritį. Pareiškėjos nuomone, atsakovė nepagrįstai susiaurino žiedinės ekonomikos technologijų sampratą iki dviejų pavyzdžių – elektronikos atliekų pakartotinio naudojimo ir perdirbimo bei žiedinės bioekonomikos technologijų. Toks aiškinimas neatitinka STEP reglamento (pastaba, 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523,

(ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241, toliau – ir STEP reglamentas), Europos Komisijos gairių (pastaba, Europos Komisijos 2024 m. gegužės 13 d. komunikatas C/2024/3209 „Tam tikrų Reglamento (ES) 2024/795, kuriuo sukuriamas Europos strateginių technologijų platforma (STEP), nuostatų gairės“, toliau – ir STEP gairės) ir pačios STEP vertinimo logikos, nes STEP technologijų sąrašai yra orientaciniai ir nebaigtiniai, o žiedinės ekonomikos technologijos pagal savo esmę apima ir pažangų plastiko atliekų perdirbimą į aukštos kokybės antrinę žaliavą. Ginčo dalykas nėra tai, ar polistireninio putplasčio (toliau – ir EPS) atliekos yra elektronikos atliekos arba biologinės kilmės ištekliai. Ginčo dalykas yra tai, ar projekto metu diegiama technologija, skirta EPS atliekas paversti pramoninės kokybės rEPS granulėmis, gali būti priskirta žiedinės ekonomikos technologijoms ir ar ji turi būti vertinama pagal STEP sąlygas. Pareiškėjos vertinimu, tokia technologija tiesiogiai atitinka STEP 5.1.4.3 sritį, o IA privalėjo atlikti pilną STEP vertinimą, įskaitant inovatyvumo, ekonominio potencialo ir strateginės priklausomybės mažinimo sąlygų analizę.

Pareiškėja paaiškina, jog atsakovės vertinimo esmė yra ta, kad 5.1.4.3 papunktyje prie žiedinės ekonomikos technologijų paminėtos elektronikos atliekų pakartotinio naudojimo ir perdirbimo technologijos bei žiedinės bioekonomikos technologijos, todėl visi kiti atliekų perdirbimo sprendimai, įskaitant EPS atliekų perdirbimą į rEPS granules, nepatenka į šią kategoriją. Pareiškėjos teigimu, toks aiškinimas yra klaidingas. STEP gairėse nurodyti technologijų sąrašai nėra baigtiniai. Jie skirti parodyti technologijų kryptis ir pavyzdžius, bet ne apriboti STEP tik dviem žiedinės ekonomikos technologijų rūšimis. Jeigu būtų laikomasi atsakovės pozicijos, žiedinės ekonomikos technologijų samprata būtų nepagrįstai susiaurinta iki elektronikos ir biologinių išteklių, nors Europos Sąjungos (toliau – ir ES) žiedinės ekonomikos teisė ir politika aiškiai apima ir plastiko, statybinių medžiagų, pakuočių bei kitų medžiagų srautų perdirbimą. IA pati vertinimo dokumente nurodė, kad konkrečios technologijos neišvardijimas automatiškai nereiškia, jog projektas negali būti STEP projektu, tačiau toliau padarė priešingą išvadą: kadangi EPS perdirbimas nėra aiškiai nurodytas kaip elektronikos arba bioekonomikos pavyzdys, jis nepriklauso STEP technologijoms. Toks vertinimas yra viduje prieštaringas ir neatitinka pačios IA nurodytos tripakopės STEP vertinimo metodikos.

Pareiškėja taip pat paaiškina, kad pareiškėjos technologija pagal savo funkciją yra žiedinės ekonomikos technologija. Jos paskirtis – EPS atliekas paversti aukštos kokybės antrine žaliava, kuri gali grįžti į putplasčio gamybos procesą ir pakeisti pirmines polistireno žaliavas. Tai nėra atliekų šalinimas, energinis naudojimas ar mažos vertės perdirbimas. Tai yra medžiagos grąžinimas į gamybos ciklą kaip pramoninio naudojimo žaliava. Būtent tokia veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos 2020 m. birželio 18 d. reglamento (ES) 2020/852 „Dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088“ (toliau – ir Reglamentas (ES) 2020/852) 13 straipsnyje apibrėžtą žiedinės ekonomikos sampratą: pirminių žaliavų naudojimo mažinimą, antrinių žaliavų kiekio ir kokybės didinimą, aukštos kokybės atliekų perdirbimą ir atgautų medžiagų naudojimą kaip aukštos kokybės antrinę žaliavą gamyboje. IA argumentas, kad EPS yra sintetinė, naftos pagrindu pagaminta plastiko medžiaga, o ne biologinės kilmės ištekliai, nepaneigia projekto žiedinės ekonomikos pobūdžio.

Nurodo, kad vertinime rEPS gamyba iš esmės prilyginta bendrajam plastiko atliekų perdirbimui, tačiau pateikti dokumentai rodo kitokį technologinį turinį. (duomenys neskelbtini) pasiūlyme nurodyta linija apima ne vien atliekų paruošimą, bet visą medžiagos transformavimo procesą: (duomenys neskelbtini). Tai reiškia, kad projekto technologinis rezultatas yra ne atliekų kiekio sumažinimas, o kontroliuojamos kokybės antrinės žaliavos gamyba. Toks procesas reikalauja tiksliai valdyti temperatūrą, slėgį, lydalo savybes, pūtimo agento dispersiją, granuliu dydį ir medžiagos receptūrą. Šios savybės yra esminės, kad rEPS granulės galėtų būti naudojamos putplasčio gamintojų technologiniuose procesuose. Net jeigu dalis įrangos yra išsigyjama iš specializuoto tiekėjo, tai savaime nepaneigia STEP atitikties. STEP reglamentas ir STEP gairės kalba apie technologijų gamybą, gamybos linijų kūrimą, procesų mastelio didinimą ir vertės grandinių stiprinimą. Šiuo atveju pareiškėja neperka galutinio produkto vidaus naudojimui, o kuria gamybinį pajėgumą naujai antrinei žaliavai gaminti ir tiekti rinkai.

Pareiškėjos teigimu, projektas turi būti vertinamas ne kaip įprastas atliekų tvarkymas, o kaip aukštos kokybės rEPS granuliu gamybos technologija. Inovatyvumo elementas pasireiškia tuo, kad EPS

atliekos transformuojamos į pramoninės kokybės žaliavą, kuri gali pakeisti pirminį EPS ir būti naudojama putplasčio gamintojų procesuose. Tai reikšmingai pagerina medžiagų cikliškumą ir leidžia perdirbtai medžiagai grįžti į aukštesnės vertės gamybos grandinę. Besiformavimo elementas pasireiškia tuo, kad aukštos kokybės rEPS granulių rinka Europos Sąjungoje dar formuojasi, o EPS atliekų grąžinimas į žaliavų grandinę yra viena iš svarbių plastiko sektoriaus perėjimo prie žiedinės ekonomikos krypčių. 2022-2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-06-03 „Gerinti konkurencinę investicijų pritraukimo aplinką“ veiklos „Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Kauno, Šiaulių ir Telšių apskrityse“ poveiklės „Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Kauno apskr.“ projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – ir PFSA) 3 priede buvo nurodyta, kad rEPS segmentas pasižymi augimo potencialu, o Europos rinkoje egzistuoja aukštos kokybės perdirbto EPS pasiūlos trūkumas. Pažangos elementas pasireiškia pačiu technologiniu procesu: (duomenys neskelbtini). Tai nėra elementarus mechaninis atliekų apdorojimas, bet kontroliuojama pramoninė medžiagos atkūrimo ir žaliavos gamybos technologija. Technologija taip pat turi ekonominį potencialą, nes rEPS granulės gali būti naudojamos statybinių izoliacinių medžiagų, pakuočių ir kitų EPS pagrindu gaminamų produktų vertės grandinėse. Projektas leidžia sukurti vietinį aukštesnės pridėtinės vertės antrinės žaliavos srautą, kuris gali būti tiekiamas Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos valstybių gamintojams.

Pareiškėja taip pat teigia, jog projektas taip pat atitinka STEP sąlygą dėl strateginės priklausomybės mažinimo. Pirminio EPS gamyba priklauso nuo naftos pagrindu gaminamų žaliavų ir stireno tiekimo grandinių. rEPS granulių gamyba leidžia dalį šio poreikio pakeisti vietoje surenkamomis ir perdirbamomis EPS atliekomis. Taip kuriama regioninė antrinių žaliavų tiekimo grandinė, mažinanti priklausomybę nuo pirminių importuojamų žaliavų ir pasaulinių žaliavų kainų svyravimų. STEP gairėse strateginės priklausomybės mažinimas siejamas ne tik su visišku priklausomybės pašalinimu, bet ir su gamybos pajėgumų didinimu Sąjungoje, tiekimo saugumo stiprinimu ir vertės grandinių atsparumu. Pareiškėjos projektas kaip tik sukuria tokį pajėgumą: EPS atliekos būtų perdirbamos Lietuvoje, o gautos rEPS granulės galėtų būti naudojamos pramonėje kaip pirminių žaliavų pakaitalas.

Pareiškėja paaiškina, kad IA projekto įgyvendinimo plano dėl projekto „UAB (duomenys neskelbtini) tvarių investicijų diegimas pradėdant gaminti naujus produktus Kauno apskr.“ finansavimo (toliau – ir PIP) vertinimo metu buvo pateikusi paklausimą dėl trūkumų ištaisymo, tačiau šis paklausimas neapėmė klausimų, susijusių su STEP kriterijumi ir technologijos priskyrimu 5.1.4.3 sričiai. Paklausime buvo prašoma paaiškinimų dėl darbo vietų, pajėgumų, darbo užmokesčio, mokymų ir kitų aspektų, tačiau nebuvo pateikta jokių klausimų ar abejonių dėl to, ar rEPS granulių gamybos technologija laikytina žiedinės ekonomikos technologija, ar dėl jos atitikties STEP. Pareiškėjos nuomone, galimas paklausimas nebūtų leidęs pareiškėjai pakeisti projekto turinio ar dirbtinai pagerinti naudos ir kokybės kriterijų reikšmių. Jis būtų leidęs tik paaiškinti jau pateiktos informacijos prasmę: kad rEPS gamyba yra pažangi plastiko atliekų perdirbimo į antrinę žaliavą technologija, kad žiedinės ekonomikos technologijos neapsiriboja bioekonomika, kad planuojama gamybos linija nėra paprastas atliekų tvarkymo įrenginys ir kad projektas atitinka STEP sąlygas. STEP kriterijus turėjo lemiamą reikšmę galutiniam projekto balui ir PIP atmetimui. Todėl, esant neaiškumui dėl technologinės kvalifikacijos, IA turėjo imtis protingų veiksmų faktinei situacijai išsiaiškinti. Nepateikus paklausimo, projektas buvo įvertintas pagal siaurą interpretaciją, o pareiškėjai nebuvo suteikta galimybė pašalinti vertinimo metu atsiradusios abejonės.

IA pagal prioritetinį kriterijų Nr. 5 pareiškėjos projektui neskyrė balų. Galutinis projekto vertinimas buvo 33 balai, kai minimali privaloma balų suma yra 55 balai. Už kriterijų Nr. 5 taikomas 5 balų vertinimas ir svorio koeficientas 5, todėl teigiamas šio kriterijaus įvertinimas turėjo esminę reikšmę galutiniam projekto rezultatui. Atsižvelgiant į tai, kad rEPS granulių gamybos technologija priskirtina STEP 5.1.4.3 „Žiedinės ekonomikos technologijos“ sričiai ir tenkina bent vieną STEP sąlygą, nulinis kriterijaus Nr. 5 įvertinimas yra nepagrįstas. Dėl šio nepagrįsto įvertinimo buvo priimtas pareiškėjai neigiamas sprendimas atmesti PIP.

Pareiškėjos atstovai posėdžio metu skundą palaikė ir prašė jį tenkinti skunde ir posėdžio metu išdėstytų motyvų pagrindu. Nurodė, jog atsakovė nepagrįstai PIP planuojamą veiklą vertino

kaip plastiko perdirbimą ir tuo pagrindu darė išvadą apie veiklos tęstinumą didinant gamybinius pajėgumus, kas, anot atsakovės, neatitinka STEP.

Atsakovė VšĮ Inovacijų agentūra atsiliepimu su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime atkreipia dėmesį, kad PĮP vertinimo metu IA kreipėsi į ekspertą dėl PFSA 12 punkto 5 prioritetinio kriterijaus „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“ ekspertinio vertinimo ir 2026 m. sausio 21 d. gavo eksperto pasirašytą išvadą, kurioje išdėstyti argumentai pagrindžia, jog projektas neatitinka nei vienos ypatingos svarbos technologijos, nurodytos STEP gairių 2 punkte, ir projektas neprišieda prie Europos strateginių technologijų platformos tikslo – remti ypatingos svarbos technologijų gamybą trijuose su žaliaja ir skaitmenine pertvarka susijusiuose sektoriuose. Ekspertui PFSA 3 priede ir kituose kartu su PĮP pateiktuose dokumentuose nurodyta informacija abejonių nekėlė, todėl papildomi klausimai pareiškėjai nebuvo pateikti ir atliekant vertinimą projektui už šį kriterijų balai nebuvo skirti.

Atsakovė pažymi, kad pareiškėjos PĮP vertinimas atliktas pagal nustatytas procedūras ir vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – ir PAFT) bei PFSA reikalavimais. PFSA 5.1.15 papunktyje apibrėžta, kad projektų atranka atliekama konkurso būdu. Atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, PFSA 5.1.17 papunktyje nurodyta, kad „<...> Už atitiktį prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai, kaip nustatyta PFSA 12 punkte“. Pagal PFSA 12 punktą, privaloma surinkti minimali balų suma projektui yra 55. Jei projektas vertinimo metu nesurenka PFSA 12 punkte nurodytos minimalios balų sumos, PĮP atmetamas. Vadovaujantis PFSA 12 punkte nustatyto projektų atrankos kriterijų vertinimo metodu, pareiškėjos projektas pagal nustatytus prioritetinius projektų atrankos kriterijus įvertintas mažiau nei 55 balai (46) (PĮP vertinimo metu atliktas PFSA 12 punkto 5 prioritetinio kriterijaus „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“ ekspertinis vertinimas ir už šį kriterijų balų pareiškėjos projektui neskirta).

IA sutinka su pareiškėja, kad PFSA 3 priedo 5.1.4.3 papunktyje nurodytas technologijų sąrašas yra orientacinis nebaigtinis sąrašas, tačiau atkreipia dėmesį, kad STEP nėra skirtas finansuoti visas žiedinės ekonomikos technologijos veiklas. Jis koncentruojasi į aukščiausio prioriteto technologijas, kurios stiprina ES strateginį atsparumą ir mažina priklausomybę nuo trečiųjų šalių strategiškai svarbiuose sektoriuose. STEP (kitos švarios ir efektyviai išteklius naudojančios technologijos) yra nebaigtinis sąrašas ir naudojamas dėl kelių esminių priežasčių: 1. Technologinė raida: pažangiųjų medžiagų, gamybos ir konstrukcijų sektorius tobulėja itin sparčiai. Naujos inovacijos (pvz., 3D spausdinimas, Pramonė 5.0, vandenilio technologijos) atsiranda greičiau, nei spėjama atnaujinti oficialius dokumentus; 2. Pavyzdinis pobūdis: sąrašas veikia kaip gairės, o ne kaip griežtas apribojimas. Tai leidžia įtraukti specifines, nišines ar ką tik sukurtas technologijas, kurios atitinka pažangos kriterijus, bet nebuvo žinomos sudarant sąrašą; 3. Lankstumas: leidžia ekosistemos dalyviams (įmonėms, tyrėjams) taikyti inovatyvius sprendimus, pavyzdžiui, pačių pasigamintas lazerines stakles, kurios geriausiai atitinka konkrečius poreikius. Toks formulavimas užtikrina, kad sąrašas lieka aktualus ir neapriboja inovacijų potencialo.

Nurodo, jog įprastas plastiko, įskaitant EPS, atliekų perdirbimas į rEPS granules yra plačiai taikoma ir komerciškai brandi technologija. Tokie procesai kaip smulkinimas, ekstruzija, granuliuojimas ar pūtimo agentų įterpimas yra standartiniai plastiko perdirbimo pramonės sprendimai, kurie nelaikytini ypatingos svarbos technologijomis STEP reglamento prasme. Jeigu būtų remiamasi pareiškėjos logika, pagal kurią bet kokia žiedinės ekonomikos veikla savaime laikoma strategine technologija, praktiškai beveik visi atliekų perdirbimo projektai, susiję su plastiko, tekstilės, stiklo ar statybinių atliekų, galėtų būti priskiriami STEP sričiai. Toks aiškinimas išplėstų STEP taikymo ribas taip plačiai, kad būtų paneigta pagrindinė STEP paskirtis finansuoti ypatingos svarbos technologijų kūrimą ar gamybą visoje Sąjungoje arba apsaugoti ir stiprinti jų atitinkamas vertės grandines. Tuo pačiu atsakovė neneigia, kad atliekų perdirbimas į rEPS granules teoriškai galėtų būti įtrauktas į STEP Žiedinės ekonomikos

technologijų sąrašą, tačiau tik tuo atveju, jeigu tai būtų nauja ką tik sukurta ir atitinkanti pažangos kriterijus technologija, pavyzdžiui, padedanti perdirbti iki šiol neperdirbamas frakcijas, naudojanti visiškai naujus cheminio perdirbimo metodus ar gerokai pranokstanti šiuo metu rinkoje esančius geriausius prieinamus gamybos būdus. Atsakovė papildomai pažymi, kad EPS atliekų perdirbimas į rEPS granules nėra artimas nei elektronikos atliekų perdirbimui (elektroniniai komponentai, retųjų metalų išgavimas), nei žiedinei bioekonomikai (biologinės kilmės medžiagos, fermentacija). Tai yra standartinė plastiko perdirbimo technologija (ekstruzija, granuliavimas, pūtimo agento įterpimas). Tuo tarpu atliekų perdirbimo projektai galėtų būti laikomi atitinkančiais STEP prioritetus tais atvejais, jei jie būtų susiję su naujų perdirbimo technologijų kūrimu, pažangių technologinių procesų vystymu ar strateginės svarbos technologinės įrangos gamyba. Vis dėlto pareiškėjos projekto atveju planuojama diegti komercinę gamybos liniją, naudojančią egzistuojančią ir rinkoje plačiai prieinamą įrangą, kurios TRL jau yra pasiekęs aukščiausią komercinio pritaikomumo stadiją. Todėl projekto esmė yra labiau gamybinių pajėgumų didinimas, o ne naujos technologijos kūrimas ar strateginės technologinės kompetencijos vystymas ES mastu.

Atsakovė pažymi, kad STEP tikslas yra remti ypatingos svarbos technologijas, turinčias strateginį inovatyvumo, besiformavimo ar pažangos pobūdį, o ne visas aplinkai naudingas veiklas. EPS atliekų perdirbimas į rEPS granules nors ir vertingas aplinkosauginiu požiūriu yra standartinė plastiko perdirbimo technologija, plačiai taikoma ES jau daugelį metų. Tai nėra nauja ar ypatingos svarbos technologija, o gamybinio pajėgumo didinimas naudojant egzistuojančią Sulzer tipo ekstruzijos liniją. STEP gairėse nurodyta, kad atliekų perdirbimo projektai gali patekti į STEP, kai jie susiję su naujų perdirbimo technologijų kūrimu ar gamyba. Projekto atveju, naujų technologijų nekuriama, diegiama rinkoje jau žinoma linija. Net jei projektas galėtų būti siejamas su Reglamento (ES) 2020/852 13 straipsnyje įtvirtintais žiedinės ekonomikos tikslais, tai automatiškai nereiškia atitikties PFSA 3 priedo 5.1.4.3 papunkčiui. STEP yra siauresnės apimties, prioritetinis instrumentas, orientuotas į strategiškai reikšmingų technologijų vystymą ir gamybą. Ne visos žiedinės ekonomikos veiklos kvalifikuojamos kaip STEP technologijos. EPS yra sintetinė, naftos pagrindu gaminama plastiko medžiaga. Jos perdirbimas nepriskirtinas nei elektronikos atliekų perdirbimo sričiai, kuri apima elektroninių komponentų, retųjų metalų ar kritinių žaliavų atgavimą, nei žiedinės bioekonomikos sričiai, grindžiamai biologinės kilmės išteklių, mikroorganizmais, organine biomase ar biotechnologiniais procesais. Atsižvelgiant į tai, projektas neatitinka šios konkrečios PFSA 3 priedo 5.1.4.3 papunktyje nustatytos STEP kategorijos turinio ir logikos. Jei sutiktų su pareiškėjos nuomone, aptariama STEP kategorija prarastų bet kokią ribą ir taptų visų atliekų perdirbimu, kas iš esmės prieštarautų STEP tikslui koncentruoti išteklius į strategines technologijas, atitinkančias pažangos kriterijus.

Atsakovė pažymi, kad IA ekspertiniu vertinimu, dviejų sraigtų ekstruzija su pūtimo agento impregnavimu, granuliavimu po vandeniu ir filtravimu yra standartinis, komerciškai plačiai prieinamas technologinis sprendimas rEPS granulių gamybai. Tokias linijas jau daugelį metų rinkai tiekia Sulzer, Coperion, KraussMaffei ir kt. tiekėjai ir yra naudojamos dešimtyse įmonių visoje ES. Tai nėra nauja ar eksperimentinė technologija, o įprastos aukštos klasės perdirbimo įrangos diegimas. Tikslus parametru valdymas (temperatūra, slėgis, dozavimas) yra būtinas bet kokiam kokybiškam ekstruzijos procesui ir savaime nepadarо technologijos ypatingos svarbos pagal STEP kriterijus. Atsakovė sutinka, kad aukštos kokybės antrinės žaliavos gamyba yra svarbus žiedinės ekonomikos aspektas, tačiau tai yra įprastas šiuolaikinio plastiko perdirbimas, o ne išskirtinis STEP lygmens pasiekimas. STEP gairėse akcentuojama, kad atliekų perdirbimo projektai gali būti laikomi tinkamais tuomet, kai jie susiję su naujų perdirbimo technologijų kūrimu, pažangių technologinių procesų vystymu arba naujos strateginės technologinės vertės grandinės formavimu. Projekto atveju pareiškėja nekurtų naujos technologijos, o pirktų esamą komercinę gamybos liniją iš tiekėjo ir integruotų ją savo įmonėje. Tai yra gamybinio pajėgumo didinimas, o ne technologinis inovatyvumas ar naujos vertės grandinės kūrimas STEP prasme. Tokia veikla geriau atitiktų bendrąsias investicijų skatinimo priemones, o ne specializuotą STEP prioritetą.

Akcentuoja, kad EPS atliekų perdirbimas į rEPS granules mechaniniu būdu yra plačiai taikoma technologija jau daugiau nei dešimtmetį. Tokios linijos, įskaitant Sulzer dviejų sraigtų sistemas su

pentano impregnavimu, yra standartinė rinkos įranga su aiškiai apibrėžtais technologiniais parametrais, tiekiami gamintojams visoje Europoje. Tai labiau proceso optimizavimas ir mastelio didinimas, o ne kokybinė technologinė pažanga, ne technologinis proveržis ar naujas sprendimas, tai tiesiog efektyvesnis esamos perdirbimo grandinės pajėgumo didinimas. Pažymi, kad EPS ir rEPS rinka Europoje yra stabiliai auganti, o ne besiformuojanti naujų technologijų prasme.

Atsakovė neneigia, kad polistireno žaliavos gamyba iš tiesų yra susijusi su naftos chemijos sektoriumi, tačiau ši sritis nelaikoma prioritetine strateginės priklausomybės rizika STEP kontekste, kurio vienas pagrindinių tikslų yra remti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos per naujos kartos švarias technologijas, o ne palaikyti iškastiniu kuru grįstų tradicinių plastikų vertės grandinės. Skirtingai nei puslaidininkiai, baterijų technologijos, kritinės žaliavos ar pažangios energetikos technologijos, polistireno gamyba Sąjungoje yra plačiai išvystyta pramonės šaka, turinti pakankamus gamybinius pajėgumus. Pagrindiniai šio sektoriaus iššūkiai daugiausia susiję su pasauliniais naftos kainų svyravimais ir bendromis žaliavų rinkos tendencijomis, o ne su kritine technologine priklausomybe ar technologinio atsilikimo nuo trečiųjų šalių grėsme. EPS atliekų perdirbimas į rEPS granules gali prisidėti prie pirminės žaliavos vartojimo mažinimo, tačiau toks poveikis būtų riboto masto. EPS atliekų surinkimo ir perdirbimo rodikliai ES išlieka santykinai nedideli, o mechaninis perdirbimas negali reikšmingai pakeisti pirminio polistireno poreikio ES mastu. Todėl tokio projekto poveikis strateginiam Sąjungos savarankiškumui ar tiekimo saugumui būtų gan ribotas. Taip pat atkreipia dėmesį, kad pareiškėjos nurodyto stireno nėra nurodyta nei Strateginių žaliavų sąrašė, nei Svarbiausių žaliavų sąrašė <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02024R1252-20240503>, į kurią tiesiogiai orientuojasi STEP instrumentas, vertindamas žaliavų svarbą, jų deficitą. Tai įrodo, kad stireno tiekimo grandinių stiprinimas Europos Komisijos identifiktuotas kaip aktualus ir neprisidėtų prie strateginės nepriklausomybės mažinimo. Siūlomas projektas labiau atitinka sektoriui būdingą žiedinės ekonomikos principų taikymą, tačiau ne strateginio saugumo atsparumo stiprinimą STEP prasme ir todėl projektas nesumažintų kritinės priklausomybės nuo strategiškai jautrių technologijų tiekimo grandinių. Atitinkamai, toks projektas vertintinas kaip tvarus standartinio verslo procesų optimizavimo sprendimas, bet ne kaip ES mastu strategiškai reikšmingas technologinis sprendimas.

Dėl PAFT 55 punkto, numatančio, kad „Jeigu PĮP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), administruojančioji institucija <...> gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus“, atsakovė pažymi, kad klausimai pareiškėjams yra užduodami, jei IA vertinimo metu kyla neaiškumų – klausimų uždavimas pagal PAFT 55 punkto formuluotę nėra privalomas. Be to, atkreipia dėmesį, kad pagrindinė pareiga pateikti išsamią ir priemonės reikalavimus atitinkančią informaciją tenka pačiam pareiškėjui dar PĮP teikimo etape. Paklausimų mechanizmas skirtas formaliesiems trūkumams ar smulkiems netikslumams šalinti, bet ne iš esmės keisti, papildyti projekto turinį ar iš naujo įrodinėti jo prigimtį. Nagrinėjamu atveju IA, atlikdama ekspertinį STEP kriterijaus vertinimą, turėjo pakankamai pareiškėjos pateiktų duomenų išanalizuoti, kad pareiškėja nekuria jokių naujų technologijų, o EPS atliekų perdirbimas į rEPS granules mechaniniu būdu yra plačiai taikoma technologija. Jokiais papildomais paaiškinimais pareiškėja nebūtų galėjusi pakeisti objektyvios faktinės aplinkybės, paties planuojamo technologinio proceso esmės (standartinės įrangos įsigijimo gamybos plėtrai). Kadangi vertintojams informacijos netrūko, o pateikti duomenys leido padaryti vienareikšmišką išvadą dėl projekto esmės, IA buvo akivaizdu, kad projekte nebus gaminamos ypatingos svarbos technologijos, poreikio kreiptis į pareiškėją su papildomu paklausimu nebuvo. Papildomai pažymi, kad net jei kriterijus „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“ ekspertiniu vertinimu būtų įvertintas teigiamai ir jam už kriterijų būtų skirti 25 balai bei projektas vertinimo metu pagal visus nustatytus kriterijus galutinio naudos ir kokybės vertinimo metu būtų surinkęs 58 balus iš 100 galimų, projektui nebūtų pakakę numatytų finansavimo lėšų (finansavimo lėšų pakako 63 ir daugiau balų surinkusiems projektams), todėl projektas ir šiuo atveju nebūtų finansuojamas.

Atsakovė taip pat paaiškina, jog pareiškėjos projekto atitiktį PFSA 12 punkto 5 prioritetiniam kriterijui vertino reikiama išsilavinimą ir darbo patirtį turintis ekspertas, kaip tai nurodyta PAFT

58 punkte ir Ekspertinio vertinimo organizavimo tvarkos apraše, patvirtintame VŠĮ Inovacijų agentūros direktoriaus 2025 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. R1-32-(1.3 E)2025, (toliau – ir Ekspertinio vertinimo aprašas). T. y. ekspertas, turintis aukštą akademinę kvalifikaciją – chemijos mokslų daktaro laipsnį – ir daugiau kaip 10 metų mokslinių tyrimų bei eksperimentinės plėtros patirtį pažangių medžiagų, jų sintezės, savybių tyrimo bei technologinių procesų analizės srityse. Eksperto mokslinė ir profesinė veikla apima medžiagų charakterizavimą, technologinių sprendimų vertinimą, dalyvavimą nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokslinių tyrimų projektuose bei publikacijas tarptautiniuose recenzuojamuose leidiniuose, kas patvirtina jo gebėjimą sistemiškai vertinti technologinių sprendimų naujumą, pažangą ir praktinį taikymą.

IA vertinimu, Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus. Tai, jog Sprendimas netenkina pareiškėjos lūkesčių, niekaip nesąlygoja, jog pareiškėjos atžvilgiu nebuvo atliekamas geras administravimas, kadangi IA Sprendimą priėmė visapusiškai išnagrinėjusi pareiškėjos pateiktą informaciją. IA įsitikinimu, Sprendimas atitinka tiek Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, t. y. IA Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas Sprendime yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, Sprendime yra nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo IA rėmėsi priimdama šį sprendimą. IA vertinimu, Sprendimas visiškai atitinka Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktiką, jog sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijų sprendimą.

Atsakovės atstovai Komisijos posėdžio metu prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl VŠĮ Inovacijų agentūros 2026 m. kovo 31 d. sprendimo „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ dalies dėl prioritetinio projektų atrankos kriterijaus Nr. 5 „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“ vertinimo teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Viešai skelbiamais duomenimis nustatyta, jog VŠĮ Inovacijų agentūra paskelbė kvietimą „Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Kauno apskr. (mažoms ir vidutinėms įmonėms)“ Nr. 02-116-K (toliau – ir Kvietimas). Kvietime nurodytos remiamos veiklos pagal PFSA 5.1.1: 1) investicijos į gamybą, t. y. aplinkos atžvilgiu tvarių investicijų, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnyje, pritraukimas (produktyvios investicijos), investuojant į pradinės arba pradinės naujos ekonominės veiklos investicijų projektus pramonės ekonominės veiklos srityse labiausiai dėl perėjimo prie klimatui neutralios ekonomikos nukentėjiančioje Kauno apskrityje (toliau – tvarių investicijų pritraukimas); 2) investuotojų, kaip jie apibrėžti Investicijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje, investuojančių į gamybą, darbuotojų, dirbančių projekto įgyvendinimo metu sukurtoje naujoje tvarioje darbo vietoje, mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas, įskaitant mokymo darbo vietoje organizavimą, siekiant suteikti įgūdžius, skirtus pramonės pertvarkai reikalingiems įgūdžiams ugdyti (pagal įgūdžio rūšį: techninis, valdymo, ekologijos, kitas) Kauno apskrityje (toliau – darbuotojų mokymas). Nurodyta, jog projektu turi būti įgyvendinamos abi PFSA 5.1.1 papunktyje nurodytos remiamos veiklos.

Byloje surinktais duomenimis nustatyta, jog 2025 m. lapkričio 28 d. per INVESTIS duomenų mainų svetainę pareiškėja pateikė projekto įgyvendinimo planą dėl projekto „UAB (duomenys neskelbtini) tvarių investicijų diegimas pradedant gaminti naujus produktus Kauno apskr.“ finansavimo. Projekto įgyvendinimo planui suteiktas unikalus numeris Nr. (duomenys neskelbtini) (minėta, toliau – ir PIP).

Atsakovė, įvertinusi pareiškėjos pateiktą PIP, 2026 m. kovo 31 d. priėmė Sprendimą atmesti PIP kaip neatitinkantį nustatytų reikalavimų. Sprendimas priimtas vadovaujantis PAFT 74 punktu,

PFSA 5.1.15 ir 5.1.17 papunkčiais, 12 punktu, nustačius, kad pareiškėjos projektas pagal nustatytus prioritetinius projektų atrankos kriterijus įvertintas mažiau nei 55 balais.

Skundžiamoje Sprendimo dalyje dėl prioritetinio projektų atrankos kriterijaus Nr. 5 „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“ įvertinimo, už kurį balai nebuvo skiriami, nurodyta, kad vertinant pareiškėjos atitiktį, buvo vertinama su PIP ir PIP vertinimo metu pateikta informacija (PFSA 3 priedo 5 dalis „suplanuotos projekto veiklos prisideda prie Europos strateginių technologijų platformos (toliau – STEP) tikslo“, Verslo planas). Vadovaujantis turima informacija ir atlikus ekspertinį vertinimą buvo nustatyta, kad pareiškėja projekto įgyvendinimo metu planuoja iš savo perdirbtų polistireno žaliavų gaminti aukštos kokybės rEPS granules, skirtas putplasčio gamintojams Lietuvoje ir užsienyje, o projekte numatytas veiklas priskyrė Kitų švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų sričių krypčiai 5.1.4.3 „Žiedinės ekonomikos technologijos“. Projekto metu planuojama diegti pažangi perdirbto išplėsto polistireno (rEPS) granuliu gamybos linija, kuri leistų efektyviau perdirbti EPS atliekas į aukštos kokybės produktus. Nors ši veikla prisideda prie žiedinės ekonomikos plėtros ir tvarumo principų įgyvendinimo, ji nėra susijusi nei su elektronikos, nei su bioekonomikos technologijomis, nes pagrindinė žaliava yra sintetinė plastiko atliekų medžiaga, o ne biologinės kilmės išteklių. Projekto veiklos nėra susijusios su elektronikos technologijomis, nes nesusijusios su elektroninių komponentų gamyba, elektroninių prietaisų kūrimu ar jų technologine plėtra. Tuo tarpu žiedinė bioekonomika apima sektorius ir sistemas, kuriose naudojami biologiniai išteklių, tokie kaip gyvūnai, augalai, mikroorganizmai ir jų biomasė, įskaitant organines atliekas. Tai reiškia, kad bioekonomikos pagrindas yra gyvūninės ar augalinės kilmės žaliavos ir jų tvarus panaudojimas. Projekto atveju pagrindinė žaliava yra sintetinis putų polistirenas (EPS), kuris yra naftos pagrindu pagamintas plastikas, o ne biologinės kilmės medžiaga. Todėl šis perdirbimo procesas nepriklauso STEP technologijos sektoriaus „Žiedinės ekonomikos technologijos“ technologijoms „Elektronikos (elektros ir elektroninės įrangos atliekų) pakartotinio naudojimo ir perdirbimo technologijos; žiedinės bioekonomikos technologijos (pvz., transformuojančios atliekas į vertingas biologines medžiagas ar energiją)“. Kadangi projektas neatitinka nei vienos ypatingos svarbos technologijos, nurodytos STEP gairių 2 punkte, todėl ypatingos svarbos technologijoms keliamos sąlygos, nurodytos STEP gairių 3 punkte, nevertintos, o projektas neprisideda prie Europos strateginių technologijų platformos tikslo – remti ypatingos svarbos technologijų gamybą trijuose su žaliaja ir skaitmenine pertvarka susijusiuose sektoriuose.

Pareiškėja, nesutikdama su IA atliktu PIP numatytos finansuojamos veiklos atitikties prioritetiniam PFSA 12 punkto lentelės 5 kriterijui „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas.“ vertinimu, neskiriant už šį kriterijų projektui balų, pateikė skundą Komisijai.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAI), Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 (ginčiui aktuali redakcija, galiojusi PIP teikimo metu, minėta, toliau – ir PAFT), 2022-2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-06-03 „Gerinti konkurencinę investicijų pritraukimo aplinką“ veiklos „Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Kauno, Šiaulių ir Telšių apskrityse“ poveiklės „Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Kauno apskr.“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (ginčiui aktuali redakcija, galiojusi PIP teikimo metu, minėta, toliau – ir PFSA), 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (minėta, toliau – ir STEP reglamentas), Europos Komisijos 2024 m. gegužės 13 d. komunikatas C/2024/3209 „Tam tikrų Reglamento (ES) 2024/795, kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP), nuostatų gairės“ (minėta, toliau – ir STEP gairės) ir kiti teisės aktai.

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro

2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1K 237, 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji IA, kaip administruojančiosios institucijos, funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo administruojančiajai institucijai klausimais (išskyrus atvejus, kai įgyvendinamos finansinės priemonės).

IA, kaip administruojančioji institucija, PĮP vertinimą vykdo PAFT, PFSA ir vidaus teisės aktų, detalizuojančių PĮP vertinimo procesą, nustatyta tvarka.

PAFT 5 punkte numatyta, kad administruojančiosios institucijos, <...> vertindamos PĮP ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, <...> priimdamos sprendimus dėl projekto finansavimo ir papildomo įgyvendinamo projekto finansavimo, turi užtikrinti, kad, be kita ko, bus laikomasi lygiateisiškumo principo, reiškiančio, kad visiems tam tikro kvietimo teikti PĮP (toliau – kvietimas) PĮP ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai (5.1 papunktis); nešališkumo, skaidrumo, profesionalumo, efektyvumo bei konfidencialumo principų (5.2–5.4 papunkčiai). PAFT imperatyviai numato, jog kiekvienas projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede, ir projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie kriterijai buvo nustatyti patvirtintame projektų finansavimo sąlygų apraše (47.1 ir 47.2 papunkčiai). Pagal PAFT 50 punktą, PĮP vertinimą sudaro šie etapai: projekto tinkamumo finansuoti vertinimas, taikomas visiems projektams, kai projektai atrenkami planavimo būdu, konkurso būdu arba vykdoma tęstinė projektų atranka; projekto naudos ir kokybės vertinimas, atliekamas tik tuo atveju, kai projektai atrenkami konkurso būdu. Administruojančioji institucija, vadovaudamasi savo nustatyta vidaus tvarka, gali pasirinkti, kurį PĮP vertinimo etapą vykdyti anksčiau, arba šiuos vertinimus atlikti vienu metu (PAFT 52 punktas). Jeigu PĮP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), administruojančioji institucija, <...> gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus. Pirmą kartą nustačius trūkumų, jiems pašalinti nustatomas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas, kurį administruojančioji institucija gali pratęsti, jei pareiškėjas, norėdamas pateikti prašomus dokumentus ar informaciją, turi kreiptis į kitą (-as) instituciją (-as) arba esant objektyvioms pareiškėjo nurodytoms priežastims, dėl kurių pareiškėjas negali pašalinti trūkumų per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą. Administruojančioji institucija pareiškėją turi informuoti apie nustatytus trūkumus ir neatitikimus vienu paklausimu, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių pakartotiniam paklausimo teikimui pritaria administruojančiosios institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo administruojančiosios institucijos nustatyta darbo tvarka. Kai projektai atrenkami konkurso būdu, pareiškėjas apie nustatytus trūkumus ir neatitikimus gali būti informuojamas vienu paklausimu atskiruose (naudos ir kokybės bei tinkamumo finansuoti) vertinimo etapuose. <...> (PAFT 55 punktas). Pagal PAFT 58 punktą, kai atliekant projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir (ar) projekto naudos ir kokybės vertinimą administruojančiajai institucijai <...> prireikia papildomų specialiųjų žinių tam tikroje srityje tikrinant projekto atitiktį konkrečioms projektų bendriesiems, specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams, ji gali pasitelkti tinkamos kompetencijos (t. y. turinčius vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje), nešališkus (t. y. ne mažiau kaip vienus metus iki ekspertinio vertinimo pradžios neturinčius darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su pareiškėju ar partneriu, taip pat neturinčius interesų konflikto pareiškėjo ar partnerio atžvilgiu priimant sprendimą, susijusį su projekto atitikties projektų bendriesiems ir (arba) specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams vertinimu) specialistus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje.

Įvertinus kilusio ginčo apimtį ir tai, jog Sprendimas priimtas įvertinus pareiškėjos UAB (duomenys neskelbtini) PĮP naudos ir kokybės vertinimo etape, aktualu nurodyti, kad pagal PAFT 74 punktą, kai projektai atrenkami konkurso būdu, atliekant projektų naudos ir kokybės vertinimą projektai vertinami pagal projektų finansavimo sąlygų apraše, <...> nustatytus projektų atrankos kriterijus. Prie kiekvieno kriterijaus nurodomas galimas surinkti didžiausias balų skaičius. Didžiausia projektui galima skirti balų suma – 100 balų. Privalomą surinkti minimalią balų sumą ministerija turi nurodyti projektų

finansavimo sąlygų apraše <...>. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti ir PĮP atmetami.

Ginčui aktualaus PFSA 1 punkte numatyta finansuojama veikla ar priemonė – „Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas. Kauno apskr.“ PFSA 5 punkte išdėstyti reikalavimai projektams, pareiškėjams ir partneriams. Tarp išdėstytų reikalavimų 5.1.1 papunktyje nurodytos finansuojamos veiklos, kurios nurodytos ir Kvietime. PFSA 5.1.15 papunktyje nustatyta, kad projektų atranka atliekama konkurso būdu. PFSA 5.1.17 papunktyje nustatyta, kad pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti PAFT 2 priede, ir atitikti PFSA 12 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2025 m. kovo 21 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-1 (26). Už atitiktį prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai, kaip nustatyta PFSA 12 punkte.

Pagal PFSA 12 punktą privaloma surinkti minimali balų suma projektui yra 55. Jei projektas vertinimo metu nesurenka PFSA 12 punkte nurodytos minimalios balų sumos, PĮP atmetamas.

Kilusiam ginčui aktualus PFSA 12 punkto prioritetinis kriterijus Nr. 5 „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“, kurio vertinimo metode nustatyta „Prioritetas teikiamas tiems projektams, kuriais prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (minėta, toliau – ir STEP) tikslo – remti ypatingos svarbos technologijų gamybą trijuose su žaliaja ir skaitmenine pertvarka susijusiuose sektoriuose: skaitmeninių technologijų ir giliųjų technologijų inovacijų, švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų ir biotechnologijų, kurie atitinka bent vieną ypatingos svarbos technologiją, kaip nustatyta Gairių 2 punkte ir kurių metu numatomos gaminti technologijos atitinka bent vieną iš ypatingos svarbos technologijoms keliamų sąlygų, nurodytų Gairių 3 punkte: numatomos gaminti technologijos suteikia ES vidaus rinkai inovatyvumo, besiformavimo ir pažangos aspektą su dideliu ekonominiu potencialu. Vertinant atitiktį šiai sąlygai vadovaujamosi Gairių 3.1 papunkčiu; numatomos gaminti technologijos padeda mažinti strateginę Sąjungos priklausomybę arba užkirsti jai kelią. Vertinant atitiktį šiai sąlygai vadovaujamosi Gairių 3.2 papunkčiu. Atitiktis kriterijui vertinama pagal PĮP pateiktą informaciją. Balai suteikiami, kai projektas atitinka bent vieną ypatingos svarbos technologiją, nurodytą Gairių 2 punkte, ir bent vieną iš ypatingos svarbos technologijoms keliamų sąlygų, nurodytą Gairių 3 punkte“.

Vadovaujantis 2025 m. gruodžio 23 d. Europos Komisijos komunikato C/2025/6798 „Antrosios Europos strateginių technologijų platformos (STEP) gairės, paaiškinančios Reglamento (ES) 2024/795 ir Komisijos komunikato C/2024/3209 nuostatas“ (toliau – ir STEP gairės Nr. 2) 3 punktu, siekiant įvertinti, ar projektu remiama STEP technologija pagal STEP reglamentą, turi būti atliekamas tripakopis vertinimas išsamiau išdėstytas STEP gairėse. Paaiškinama kas yra STEP sektoriai, nurodant, jog STEP projektais turėtų būti remiamos bet kurios iš keturių STEP sektorių arba jų derinio technologijos (skaitmeninės, giliosios, švariosios ir efektyviai išteklius naudojančios technologijos, biotechnologijos ir gynybos technologijos). Informacijos apie tai, kokios tai technologijos, pateikiama STEP reglamente, gynybos bendrajame mini reglamente, pirmosiose ir antrosiose gairėse ir šiuose dokumentuose paminėtuose keliuose kituose atitinkamuose aktuose. Tai, kad šiuose dokumentuose konkreči technologija nėra aiškiai nurodyta, automatiškai nereiškia, kad projektas negali būti laikomas STEP projektu. Taip pat paaiškinama kas yra STEP tikslai, nurodant, jog STEP projektais turėtų būti remiami pagrindiniai STEP tikslai, be kita ko, jais turėtų būti remiamas ypatingos svarbos technologijų kūrimas ar gamyba visoje ES, apsaugomos ir stiprinamos atitinkamos jų vertės grandinės ir (arba) sprendžiama darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problema. Paprastai į STEP taikymo sritį nepatenka projektai, susiję su rinkoje prieinamų komercinių sprendimų (įskaitant standartinius komercinius sprendimus) diegimu arba plėtra. Dėl STEP sąlygų paaiškinama, kad STEP projektais turėtų būti remiamos tik tos technologijos, kurios klasifikuojamos kaip ypatingos svarbos. Tam, kad technologijos būtų laikomos ypatingos svarbos, jos turi i) vidaus rinkai suteikti inovatyvumo, besiformavimo ir pažangos aspektą su dideliu ekonominiu potencialu arba ii) padėti mažinti ES strateginę priklausomybę arba užkirsti jai kelią.

STEP tikslai pateikti STEP reglamento 2 straipsnio 1 dalyje: „a) remti ypatingos svarbos technologijų kūrimą ar gamybą visoje Sąjungoje arba apsaugoti ir stiprinti 3 dalyje nurodytas jų atitinkamas tiekimo grandines šiuose sektoriuose: i) skaitmeninių technologijų, įskaitant tas, kuriomis prisidedama prie 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programos tikslų ir uždavinių, daugiašalių projektų, kaip apibrėžta Sprendimo (ES) 2022/2481 2 straipsnio 2 punkte, ir giliųjų technologijų inovacijų; ii) švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų, įskaitant poveikio klimatui neutralizavimo technologijas, kaip apibrėžta Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akte; iii) biotechnologijų, įskaitant vaistų, įtrauktų į Sąjungos ypatingos svarbos vaistų ir jų sudedamųjų dalių sąrašą; b) „spręsti darbo jėgos ir įgūdžių, kurie yra itin svarbūs visų rūšių kokybiškoms darbo vietoms, trūkumo problemą, siekiant a punkte išdėstyto tikslo <...>“.

Minėti STEP tikslai labiau detalizuoti STEP gairių 1 punkte. Paaškinama, jog STEP reglamento kontekste kūrimas ir gamyba yra susiję su technologijų tobulinimu nuo etapo, kai buvo įrodytas įgyvendinamumas, iki komercinės gamybos. Jie apima prototipų tobulinimą ir (arba) technologijų atitiktis griežtiems veiksmingumo ir plečiamumo standartams užtikrinimą. Kūrimas apima veiklą, kurios tikslas yra pasiekti technologinius proveržius, išstbulinti technologiją pagal rinkos poreikius (be kita ko, didinant jos veiksmingumą, patikimumą) ir parengti standartus. Gamyba reiškia gamybos linijų įrengimą, pirmųjų tokio pobūdžio įrenginių kūrimą, esamų įrenginių išplėtimą arba paskirties keitimą, procesų vykdymą didesniu mastu siekiant patenkinti paklausą ir (arba) kokybės kontrolės mechanizmų įgyvendinimą siekiant užtikrinti nuoseklią aukštos kokybės produktų gamybą. Toks požiūris užtikrina, kad inovacijos būtų ne tik technologiškai pažangios, bet ir ekonomiškai perspektyvios bei parengtos plačiai diegti visoje Sąjungoje, taigi stiprintų Sąjungos strateginį savarankiškumą ir konkurencingumą pagrindinėse technologijų srityse. Galutinių produktų įrengimui ir diegimui STEP netaikoma, tačiau apima šių produktų kūrimui ir gamybai itin svarbias ir būdingas susijusias paslaugas STEP sektoriuose.

Kad būtų laikomos ypatingos svarbos technologijomis, turėtų būti reikalaujama, kad technologijos suteiktų vidaus rinkai inovatyvumo, besiformavimo ir pažangos aspektą su dideliu ekonominiu potencialu, arba padėtų mažinti Sąjungos strateginę priklausomybę arba užkirsti jai kelią. Tai yra STEP sąlygos, numatytos STEP reglamento 2 straipsnio 2 dalyje. STEP tikslus atitinkančios technologijos laikomos ypatingos svarbos technologijomis, jeigu jos atitinka bet kurią iš šių sąlygų:

STEP sąlygos detalizuotos STEP gairėse, kurių 3.1 papunktyje nurodyta, kad inovatyvumo aspektai reiškia ypač svarbų kriterijų – naujumą, dėl kurio tam tikroje srityje ar pramonės šakoje pastebimai pagerėja padėtis ar vyksta pokyčiai. Besiformavimo elementai yra susiję su naujomis, neseniai sukurtomis technologijomis, kurios atsiradusios, pavyzdžiui, iš mokslinių tyrimų bazės pradeda rodyti vis geresnius rezultatus ir atveria didelio augimo ar poveikio perspektyvą. Pažangos elementai reiškia pažangiausias, novatoriškiausias ir sudėtingiausias šiuo metu Sąjungoje prieinamas ar kuriamas technologijas. STEP paramos prioritetą turėtų būti proveržio inovacijos, turinčios potencialą formuoti, sutrikdyti ar sukurti rinką ir smarkiai padidinti Sąjungos ekonominį potencialą. STEP gairių 3.2 papunktyje nurodyta, kad nustatant, ar technologijos sumažina Sąjungos strateginę priklausomybę arba užkerta jai kelią, reikėtų atsižvelgti į kelis iš šių veiksmų: 1) indėlis į Sąjungos pirmavimą pramonės ir technologijų srityje: Sąjungos pirmavimas pramonės ir technologijų srityje 2 skirsnyje nurodytuose aktualiuose STEP sektoriuose suteiktų Sąjungai konkurencinį pranašumą pasaulinėje technologijų aplinkoje ir padėtų užkirsti kelią priklausomybei. Pavyzdžiui, STEP galėtų padėti kurti pažangiosios gamybos metodus (pavyzdžiui, adityviąją gamybą), kurie galėtų padidinti Sąjungos konkurencinį pranašumą aukštųjų technologijų pramonės sektoriuose; 2) indėlis į Europos lygmens ypatingos svarbos infrastruktūrą: neribota prieiga prie pagrindinių komponentų ir technologijų sudarys sąlygas plėtoti ir statyti Sąjungos ypatingos svarbos infrastruktūros objektus be tiekimo sutrikimo ar vėlavimo rizikos. Pavyzdžiui, STEP galėtų padėti kurti ypatingos svarbos technologijas, kurių reikia kosmoso ir antžeminėms palydovinėms sistemoms ir elektros tinklams; 3) gamybos pajėgumų didinimas: Sąjungoje didindamos ypatingos svarbos žaliavų, pagrindinių komponentų ar vertės grandinių gamybos pajėgumus, jei Sąjungoje kyla strateginės priklausomybės rizika, kai kurios investicijos gali tiesiogiai sumažinti priklausomybę nuo trečiųjų valstybių šaltinių ir taip padidinti Sąjungos pajėgumą apsirūpinti savarankiškai ir atsparumą. Pavyzdžiui, STEP galėtų padėti kurti

ypatingos svarbos komponentų ir (arba) jų vertės grandinės gamybos įrenginius, pavyzdžiui, baterijų sistemoms, puslaidininkių lustams ar vaistams skirtus įrenginius; 4) Tiekimo saugumo didinimas: siekiant didinti ypatingos svarbos išteklių, komponentų ir technologijų tiekimo saugumą Sąjungoje, būtinas platus supratimas, kad priklausomybė turi būti valdoma kolektyviai. Naudojantis tam tikra priemone gali būti sprendžiama regioninio tiekimo saugumo problema, o tai savo ruožtu stiprina Sąjungos pajėgumą veiksmingai šalinti tiekimo sutrikimus ir pažeidžiamumą bet kurioje jos teritorijos dalyje. Pavyzdžiui, STEP galėtų remti į kitas šalis perkeltos konkrečių ypatingos svarbos vaistų gamybos sugrąžinimą, jei šioje srityje Sąjungoje esama strateginės priklausomybės, arba netiesiogiai, remiant ypatingos svarbos žaliavų projektus; 5) teigiamo tarpvalstybinio poveikio vidaus rinkoje skatinimas: bendradarbiavimo ir koordinavimo vidaus rinkoje puoselėjimas gali padėti kurti atsprias pramonės tiekimo grandines ir galutinės grandies sektorius. Jis taip pat skatina užtikrinti vienodas sąlygas, taip mažindamas iškraipymus ir didindamas bendrą konkurencingumą. Pavyzdžiui, sutelkdama valstybių narių ekspertines žinias ir išteklius, STEP galėtų padėti koordinuotai kurti atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimui skirtas pažangias baterines energijos kaupimo sistemas.

Vertinant IA priimto Sprendimo teisėtumą teisės aktų taikymo tikslumo, pagrįstumo aspektais, taip pat vertinant ar PĮP vertinimo procedūra atlikta tinkamai pagal PAFT, PFSA ir kitus šį kilusį ginčą reglamentuojančius teisės aktus, būtina, pirmiausia, pažymėti, jog LVAT yra išaiškinęs, kad administracinių teismų (Komisijos taip pat) praktikoje, atliekant viešojo administravimo institucijų, veikiančių specialiųjų žinių reikalaujančiose srityse, veiklos teisminę (pastaba, Komisijoje – ikiteisminę) kontrolę, pripažįstama, jog teismas (Komisija) turi patikrinti priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais: ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą (pvz., LVAT 2017 m. balandžio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-551-756/2017, 2018 m. gruodžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1896-525/2018, 2020 m. vasario 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-596-1062/2020, 2021 m. balandžio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1128-756/2021, 2022 m. birželio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-156-756/2022). Teismas (Komisija taip pat) turi pareigą patikrinti, ar konkreči išvada padaryta pagrindžiant teisingai nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, ar įrodinėjimo dalyką sudaranti informacija gauta pakankamų ir tinkamų įrodymų pagrindu (šiuo aspektu žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-71-463/2023). Be kita ko, tokios institucijos aktas turi atitikti VAI reikalavimus, keliamus individualaus administracinio akto turiniui (žr. pvz., LVAT 2017 m. gegužės 16 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-635-146/2017).

VAI 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). VAI 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus (pvz., LVAT 2023 m. vasario 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023, 2023 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1257-968/2023 ir kt.). VAI 10 straipsnio 5 dalimi iš esmės yra siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, taip pat motyvai, todėl kai nėra pagrindo individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, sprenddamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas (atitinkamai Komisija) privalo *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu (pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2017 m. rugsėjo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-709-415/2017, LVAT 2021 m. rugsėjo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2457-575/2021, 2023 m. gruodžio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2093-463/2023).

Nagrinėjamu atveju, įvertinus kilusio ginčo teisinį reglamentavimą, pažymima ir sutinkama su pareiškėjos skundo teiginiais, jog tiek STEP reglamente, tiek STEP gairėse numatytas orientacinis nebaigtinis pagal STEP sektorius suskirstytų technologijų, kurios galėtų būti jiems priskirtos, be kita ko, pagal minėtuosius tekstus, pavyzdžių sąrašas ir atitinkamos apibrėžtys (STEP gairių 2 punktas). Taip pat, kaip matyti iš atsakovės pozicijos, ji sutinka, jog PFSA 3 priedo „Informacijos, reikalingos projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijams įvertinti, pateikimo lentelė“ 5.1. papunkčio „5.1. Suplanuotos projekto veiklos atitinka STEP ypatingos svarbos technologiją, kaip nustatyta Europos Komisijos 2024 m. gegužės 13 d. komunikate C/2024/3209 „Tam tikrų Reglamento (ES) 2024/795, kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP), nuostatų gairės“ (toliau – STEP gairės) (taikoma vertinant projekto atitiktį PFSA 12 punkte nurodytam 5 projektų atrankos kriterijui)“ lentelės 5.1.4.3 eilutėje prie finansuojamų žiedinės ekonomikos technologijų išdėstytas kitų švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų sričių sąrašas, pažymint finansuojamas technologijų sritis: elektronikos (elektros ir elektroninės įrangos atliekų) pakartotinio naudojimo ir perdirbimo technologijos; žiedinės bioekonomikos technologijos (pvz., transformuojančios atliekas į vertingas biologines medžiagas ar energiją), nėra baigtinis. Tačiau, kaip teisingai nurodė IA savo atsiliepime, STEP nėra skirtas finansuoti visas žiedinės ekonomikos technologijos veiklas. Todėl, vertinant ar pareiškėjos PĮP suplanuota projekto veikla įdiegti pažangią perdirbto išplėsto polistireno (rEPS) granulių gamybos liniją, kuri leistų efektyviau perdirbti EPS atliekas į aukštos kokybės produktus atitinka STEP ir PFSA finansavimo sąlygas, atsakovė turėjo įvertinti ar minėta veikla atitinka STEP tikslus, ar tenkina bent vieną iš STEP sąlygų.

Bylos duomenimis nustatyta, kad siekdama įvertinti ar pareiškėjos pateiktas PĮP dėl projekto „UAB (duomenys neskelbtini) tvarių investicijų diegimas pradedant gaminti naujus produktus Kauno apskr.“ finansavimo atitinka STEP ypatingos svarbos technologiją, reglamentuotą STEP reglamente ir STEP gairėmis, vadovaudamasi PAFT 58 punktu, atsakovė atliko PĮP ekspertinį vertinimą.

Ekspertas Ekspertinio vertinimo išvadoje, įvertinęs pareiškėjos UAB (duomenys neskelbtini) projekto atitiktį PFSA 3 priedo 12 punkto 5 kriterijui pagal STEP technologijos sektorius, t. y., ar numatyta projektinė veikla atitinka kitas švarias ir efektyviai išteklius naudojančias technologijų sritis, o būtent, žiedinės ekonomikos technologijos sritį, darė išvadą, jog „Projekto veiklos nėra susijusios su elektronikos technologijomis, nes nesusijusios su elektroninių komponentų gamyba, elektroninių prietaisų kūrimu ar jų technologine plėtra. Tuo tarpu žiedinė bioekonomika apima sektorius ir sistemas, kuriose naudojami biologiniai išteklių, tokie kaip gyvūnai, augalai, mikroorganizmai ir jų biomasė, įskaitant organines atliekas. Tai reiškia, kad bioekonomikos pagrindas yra gyvūninės ar augalinės kilmės žaliavos ir jų tvarus panaudojimas. Projekto atveju pagrindinė žaliava yra sintetinė putų polistirenas (EPS), kuris yra naftos pagrindu pagamintas plastikas, o ne biologinės kilmės medžiaga. Todėl šis perdirbimo procesas nepriklauso žiedinės ekonomikos technologijų sričiai.“ Vertindamas ar projekto metu numatoma gaminti technologija atitinka bent vieną iš ypatingos svarbos technologijoms keliamų sąlygų, nurodė, jog „Projekto idėja grindžiama jau egzistuojančia technologija putplasčio atliekų mechaniniu perdirbimu į rEPS granules, kuri yra plačiai taikoma kitose šalyse. Nėra aiškiai nurodyta, kad būtų kuriami ar diegiami nauji, unikalūs technologiniai sprendimai ar inovacijos, kurios reikšmingai skirtųsi nuo esamų rinkoje. Projektas taip pat neapima naujų pramonės šakų ar technologinių krypčių kūrimo, o tik plėtoja jau esamą perdirbimo veiklą. Nėra aiškos vizijos, kaip projektas skatintų naujų rinkų ar verslo modelių formavimąsi, todėl neskaitina besiformuojančių sektorių plėtros. Nors projektas modernizuoja gamybos procesą, jis nekelia esminių technologinių ar organizacinių pokyčių, kurie reikštų kokybinę pažangą. Veikla orientuota į esamų atliekų perdirbimą, o ne į naujų, pažangių medžiagų ar produktų kūrimą, todėl pažanga yra ribota. Projekto idėja remiasi perdirbimu iš vietinių EPS atliekų, tačiau tai nėra pakankama priemonė reikšmingai sumažinti priklausomybę nuo išorinių žaliavų ar technologijų tiekėjų. Rinkoje vis dar išlieka priklausomybė nuo pirminių žaliavų ir technologijų, o projektas nekuria naujų tiekimo grandinių ar alternatyvių sprendimų, kurie reikšmingai mažintų strateginę priklausomybę.“ Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ekspertas darė išvadą, jog „Projekto metu planuojama diegti pažangią perdirbto išplėsto polistireno (rEPS) granulių gamybos liniją, kuri leistų efektyviau perdirbti EPS atliekas į aukštos kokybės produktus. Nors ši veikla prisideda prie žiedinės ekonomikos plėtros ir tvarumo principų įgyvendinimo, ji nėra susijusi su

elektronikos ar bioekonomikos technologijomis, nes pagrindinė žaliava yra sintetinė plastiko atliekų medžiaga, o ne biologinės kilmės ištekliai. Vertinant inovatyvumo, besiformavimo, pažangos ir strateginės priklausomybės mažinimo aspektus, projekto idėja ir numatoma veikla nepakankamai atitinka šiuos kriterijus. Nėra aiškiai pagrįsta, kad būtų kuriamos ar diegiamos ypatingos svarbos technologijos, kurios reikšmingai prisidėtų prie technologinės pažangos ar strateginės nepriklausomybės stiprinimo“.

Ekspertinės išvados pagrindu, skundžiamu Sprendimu PIP atmestas, nurodant, kad nors projekte numatyta veikla prisideda prie žiedinės ekonomikos plėtros ir tvarumo principų įgyvendinimo, ji nėra susijusi nei su elektronikos, nei su bioekonomikos technologijomis, nes pagrindinė žaliava yra sintetinė plastiko atliekų medžiaga, o ne biologinės kilmės ištekliai. <...> Projekto atveju pagrindinė žaliava yra sintetinis putų polistirenas (EPS), kuris yra naftos pagrindu pagamintas plastikas, o ne biologinės kilmės medžiaga. Todėl šis perdirbimo procesas nepriklauso STEP technologijos sektoriaus „Žiedinės ekonomikos technologijos“ technologijoms „Elektronikos (elektros ir elektroninės įrangos atliekų) pakartotinio naudojimo ir perdirbimo technologijos; žiedinės bioekonomikos technologijos (pvz., transformuojančios atliekas į vertingas biologines medžiagas ar energiją). Kadangi projektas neatitinka nei vienos ypatingos svarbos technologijos, nurodytos STEP gairių 2 punkte, todėl ypatingos svarbos technologijoms keliamos sąlygos, nurodytos STEP gairių 3 punkte, nevertintos, o projektas neprisideda prie Europos strateginių technologijų platformos tikslo – remti ypatingos svarbos technologijų gamybą trijuose su žaliąja ir skaitmenine pertvarka susijusiuose sektoriuose.

Komisija, vertindama Sprendimo turinį ginčo aspektu ir byloje surinktus duomenis, pirmiausia atkreipia dėmesį, jog PFSA 12 punkto lentelės 5 kriterijaus „Projekto įgyvendinimo metu planuojama gaminti ypatingos svarbos technologijas“ vertinimo metodikoje nurodyta, kad „Prioritetas teikiamas tiems projektams, kuriais prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (toliau – STEP) tikslo – remti ypatingos svarbos technologijų gamybą trijuose su žaliąja ir skaitmenine pertvarka susijusiuose sektoriuose: skaitmeninių technologijų ir giliųjų technologijų inovacijų, švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų ir biotechnologijų, kurie atitinka bent vieną ypatingos svarbos technologiją, kaip nustatyta Gairių 2 punkte ir kurių metu numatomos gaminti technologijos atitinka bent vieną iš ypatingos svarbos technologijoms keliamų sąlygų, nurodytų Gairių 3 punkte: – numatomos gaminti technologijos suteikia ES vidaus rinkai inovatyvumo, besiformavimo ir pažangos aspektą su dideliu ekonominiu potencialu. Vertinant atitiktį šiai sąlygai vadovaujamosi Gairių 3.1 papunkčiu; – numatomos gaminti technologijos padeda mažinti strateginę Sąjungos priklausomybę arba užkirsti jai kelią. Vertinant atitiktį šiai sąlygai vadovaujamosi Gairių 3.2 papunkčiu. Atitiktis kriterijui vertinama pagal PIP pateiktą informaciją. Balai suteikiami, kai projektas atitinka bent vieną ypatingos svarbos technologiją, nurodytą Gairių 2 punkte, ir bent vieną iš ypatingos svarbos technologijoms keliamų sąlygų, nurodytą Gairių 3 punkte.“ Kaip matyti, teisės aktu aiškiai apibrėžta kriterijaus vertinimo apimtis ir sąlygos, todėl norint paneigti IA pasitelkto eksperto bei pačios IA padarytas išvadas, būtina pagrįsti planuojamos vykdyti ir prašomos finansuoti veiklos atitiktį prioritetiniam kriterijui pagal tuos pačius nustatytus metodus.

Skunde išdėstytų argumentų pagrindu, o taip pat ir posėdžio metu atstovų išsakytais argumentais, pareiškėja teigia, kad projektu planuojama vykdyti veikla turi būti vertinama ne kaip įprastas atliekų tvarkymas, o kaip aukštos kokybės rEPS granulių gamybos technologija, kuri, anot pareiškėjos, atitinka STEP tikslą – remti ypatingos svarbos technologijų kūrimą ar gamybą visoje Sąjungoje arba apsaugoti ir stiprinti jų atitinkamas vertės grandines, taip pat planuojama diegti technologija atitinka inovatyvumo, besiformavimo ir pažangos aspektą su dideliu ekonominiu potencialu dėl išplečiamos polistirolų gamybos pajėgumų ES, tuo ženkliai mažinant ES priklausomybę nuo trečiųjų šalių. Pareiškėjos atstovai posėdžio metu kvestionavo eksperto išvadas, teigdami, kad jos yra nepagrįstos ir klaidingos, pristatė planuojamos technologijos veikimo principus ir neigė technologijos priskyrimą atliekų perdirbimui.

Komisija, vertindama į bylą pateiktų įrodymų dėl PIP vertinimo visumą, akcentuoja, jog teismų praktikoje išaiškinta, jog tam, kad būtų galima vertinti ekspertinį tyrimą bei jo pagrindu padarytas išvadas kaip patikimas, reikia atsižvelgti į keletą esminių aspektų. Pirma, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįsta teisė atlikti ekspertinį tyrimą, deranti su kvalifikaciniais gebėjimais

(profesionalumo principas). Antra, daromų išvadų pagrindimas: išvadų pagrindimas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįstomis metodikomis (skaičiavimais), <...> vertinimų paaiškinimas (profesinių sprendimų skaidrumo principas). Visa tai tiesiogiai implikuoja ir objektyvumo principo taikymą, kuris yra prielaida suinteresuotų asmenų abejonėms dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų bei sprendimų pagrįstumo ir teisėtumo paneigti (žr., pvz., LVAT 2017 m. gruodžio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017). Be to, sprendžiant dėl eksperto išvadų teisėtumo ir pagrįstumo, vertinami šie aspektai: eksperto išvada, jos pagrįstumo aspektu, gali būti paneigta taip pat naudojant specialias žinias, kurios patvirtintų, jog buvo naudojami netinkami tyrimo metodai, kad ekspertui buvo pateikti neteisingi išeities duomenys ir panašiai. Teisėtumo aspektu, eksperto išvada galėtų būti paneigta, jei būtų nustatyta, kad ekspertizė paskirta ir atlikta neteisėtai, jog ekspertas nekompetentingas šioje mokslo srityje ir panašiai (žr., pvz., LVAT 2019 m. gruodžio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-5505-502/2019, kt.).

Komisija, atsižvelgdama į teismo pateiktus išaiškinimus dėl ekspertinio vertinimo, taip pat vertindama formaliuosius ekspertinio vertinimo išvados pagrįstumo reikalavimus, nurodo, jog PĮP vertinusio eksperto kvalifikacija, vadovaujantis į bylą atsakovės pateiktu eksperto gyvenimo aprašymu, atitinka Ekspertinio vertinimo aprašo 15 punkto, 16.1 papunkčio reikalavimus, t. y. ekspertas yra įgijęs chemijos mokslų daktaro laipsnį, jo darbinė ir mokslinė veikla apima daugiau kaip 10 metų mokslinių tyrimų bei eksperimentinės plėtros patirtį pažangių medžiagų, jų sintezės, savybių tyrimo bei technologinių procesų analizės srityse. Todėl įvertinus šioje byloje kilusio ginčo specifiką, abejonių dėl eksperto kvalifikacijos ir kompetencijos vertinti pareiškėjos PĮP, Komisijai nekilo.

Dėl eksperto išvados turinio teisėtumo ir pagrįstumo, pažymima, jog byloje nėra pateikti jokie įrodymai, padarytas ekspertines išvadas paneigiantys duomenys, pvz., kitų ekspertų vertinimai ar kitų specialistų išvados. Kitaip tariant, į bylą nėra pateikta specialių žinių turinčio asmens priešinga išvada, paneigianti IA atliktą vertinimą. Be to, tiek atsiliepiame, tiek posėdžio metu nagrinėjant ginčą dalyvavęs ekspertas ir IA specialistai išsamiai paaiškino priežastis, kodėl pareiškėjos planuojama rEPS granulių gamyba, kaip technologija, nėra laikoma ypatingos svarbos ir neatitinka STEP sąlygų, todėl negali būti finansuojama pagal IA paskelbtą Kvietimą. Komisija su atsakovės argumentais ir vertinimo išvadomis sutinka, todėl sprendžia, kad pareiškėja Sprendime padarytos išvados dėl PFSA 12 punkte nurodyto 5 prioritetinio kriterijaus vertinimo, neskiriant PĮP už šį kriterijų balų, teisingumo nepaneigė.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad PFSA 12 punkto lentelės 5 eilutėje yra aiškiai nurodyta kriterijaus vertinimo apibrėžtis, daroma išvada, kad ginčijama Sprendimo dalimi padaryta išvada, jog projektas neatitinka nei vienos ypatingos svarbos technologijos, nurodytos STEP gairių 2 punkte, todėl ypatingos svarbos technologijoms keliamos sąlygos, nurodytos STEP gairių 3 punkte, nevertintos, o projektas nepripažįsta prie Europos strateginių technologijų platformos tikslo – remti ypatingos svarbos technologijų gamybą trijuose su žaliaja ir skaitmenine pertvarka susijusiuose sektoriuose, yra iš esmės teisėta ir pagrįsta. Skundžiamoje sprendimo dalyje yra aiškiai išdėstyta STEP teisinis reglamentavimas, o bendrai Sprendime yra aiškiai nurodytas galutinį pareiškėjos PĮP naudos ir kokybės vertinimo etapą ir jame pasiektus rezultatus pagrindžiantis teisinis reglamentavimas – PAFT 74 punktas, PFSA 5.1.15 ir 5.1.17 papunkčiai, 12 punktas. Iš skundo turinio taip pat matyti, jog pareiškėja suprato skundžiamos Sprendimo dalies esmę, sukeliamas teisinės pasekmės.

Todėl, apibendrinant tai, kas išdėstyta, sprendžiama, kad IA priimtas Sprendimas ginčo aspektu atitinka esminius turinio pagrįstumo ir motyvacijos reikalavimus, numatytus VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje, priimtas kompetentingo subjekto, PĮP vertinimo procedūra atitinka PAFT ir PFSA nustatytus reikalavimus, todėl pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas pilna apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2026 m. kovo 31 d. sprendimo

„Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos narės

Vilija Astrauskienė

Laura Bernikienė